

Vergisi, Arabanın Fiyatından Fazla!

Eskiden vergi mevzuatımızda, yeniden değerlendirme müessesesi vardı. Bir oran açıklanır ve işletmeler bu oran kadar sabit kıymetlerinin değerlerini yükselttiği için de fazla amortisman gideri oluşurdu. Ayrıca sabit kıymetlerin satışında daha düşük kârlar ortaya çıkardı. Yani yeniden değerlendirme, işletmelere vergi avantajı sağlayan bir müesseseydi. Bu sistem 2004 yılından itibaren uygulanmıyor. Ama yine de her yıl yeniden değerlendirme oranı açıklanıyor. Peki, bu oran neden açıklanıyor? Çünkü bu oranla, maktu olarak belirlenmiş vergilerde artış sağlanıyor. 2013 yılı yeniden değerlendirme oranı Maliye Bakanlığı tarafından yüzde 3.93 olarak açıklandı. Yani birçok vergi

Biliyorsunuz geçen yılın son gününde alınan bir Bakanlar Kurulu Kararıyla yeni yılın ilk gününe zam haberleri ile başladık. Otomobil, alkol ve sigarada yapılan ÖTV artışları yeni yılın ilk zamları oldu. Geniş bir kitlenin vergi yükü arttı.

Bu zamlar dışında gerçek anlamda güncellemeler de yapıldı. Harçlardan, damga vergilerine kadar aklımıza gelen pek çok vergide güncelleme oldu. Gelin neler yapıldı kısaca özetleyelim ve mükellefe getirdiği yükü daha iyi görelim.

Önce güncellemeler...

SOSYAL GÜVENLİK İşten ayrılan sağlık primi öder mi?

İşten ayrılanlar, o tarihten itibaren önce 10 gün SGK üzerinden, sonra geriye doğru bir yılda 90 gün sigorta primleri ödenmişse 90 gün ilaveyle toplam 100 günlük sağlık yardımı alabilir. Ayrıca, sigortalının işten ayrılması durumunda, önceden varsa devam etmekte olan tedavileri de sürer. Ancak sigortalının sağlık yardımına ilişkin süresi dolarsa, mutlaka kaymakamlıklarda bulunan sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarında gelir testi yaptırmayı gerekir. Böylelikle Genel Sağlık Sigortası primi ödeyip ödemeyeceği anlaşılır. Burada, ailenin toplam gelir

tespiti ve hanedeki birey sayısına bölünmek suretiyle ortaya çıkan tutara bakılarak prim hesaplanır. Ailede kişi başı gelir, asgari ücretin 1/3'ünden az ise primleri devlet, çoksa kişi kendi öder.

İşin matematiği

- Kişi başı geliri, asgari ücretin üçte birinin (1.071/3=357,-TL) altında olanların primlerini devlet öder.
Aile içindeki gelirinin kişi başına düşen aylık tutarına göre ise üç

bu oran kadar otomatik zlandı.

Bu kapsamda, her türlü damga vergisi, pasaport, nüfus cüzdanı, ehliyet ruhsat vb. değerli kâğıt bedelleri, mobil telefon aboneliği ilk tesisinde alınan özel iletişim vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, her türlü harçlar ve çevre temizlik vergisi yüzde 3.93 oranında artırılmış oldu.

Sonra zamlar...

Ne yazık ki bu güncellemeler yeterli olmadı ve otomobil, sigara ve alkollü içkilerden alınan ÖTV'de de artışa gidildi.

En küçük bir krizde ilk çıkış yolu sigara ve alkole yapılacak ÖTV artışı olarak görülüyor ve örneğin birada, 2006 yılında uygulanan asgari maktu vergi tutarı 0.2380 TL'den bugün 0.74 TL'ye ulaştı. Kusurahtlar aklınızı karıştırmayın! Artış oranı yüzde 300 düzeyinde.

Türkiye'de çok sayıda yurttaşın kullandığı, motor silindir hacmi 1.600-2.000 cm³ olan bir otomobilden ise, 2004 yılı başında yüzde 52 oranında ÖTV alınırken, bu oran 2005 yılı başında yüzde 60, 2012 yılı başında yüzde 80 olarak uygulanmış. Son zamlardan sonra ÖTV oranı yüzde 90. Yani neredeyse aracın bedeli kadar ÖTV uygulanıyor. Ayrıca, alınan yüzde 18 KDV'yi de dikkate alırsak, araç bedelinden daha

fazla bir bedel vergi olarak ödeniyor. Motor silindir hacmi 2.000 cm³'ü geçen araçlarda ÖTV oranı ise yüzde 145 oldu.

Otomobil alımında ve otomobil kullanımında harcanan akaryakıttan ödenen vergiler toplam vergi gelirlerinin yaklaşık

üçte ikisini oluşturuyor. Durum oldukça vahim gözüküyor. Her siyasi kriz, vergi artışı olarak vatandaşın omzunda yeni yükler oluşturuyor. Umarım vatandaşın dayanacak gücünün kalmadığı da fark edilir!

SORU- CEVAP

Yurtdışı borçlan emekli ol

1947 doğumlu ablam 1995 yılında Almanya'ya gitti ve 19 ay SSK'li çalıştı. 2011 yılında Türkiye'ye döndü ve bir ay SSK'li çalıştı. Nasıl emekli olabilir? Asım Gözaçan

Son çalışması 4/a (SSK) kapsamında olduğundan yurtdışı borçlanması yapabilir. 67 yaşında yapacağı borçlanma hizmet başlangıcını 8 Eylül 1999 öncesine çeker. 15 yıl 3600 gün prim ödeyerek emekli olur. 1 ay Türkiye'de çalıştığı için 14 yıl 11 ay yurtdışı borçlanması gerekir.

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.